

ממשנה דמנחות חגי והטור בטהרה, ועיין חו"ט בפ"א מדמאי מ"ד, ופדה פ"ה מ"ד ובכמה מקומות דרך החגה למסרך בלישנים:

## הזרוע והלחיים פ"י

דף קל ע"א רש"י ד"ה בחרץ ובחול וכו' משום דבעי למחוי בחולין אבל לא במוקדשין וכו' עכ"ל. עיין מהרש"א ועיין חו"ט ריש פ' ראשית הגז. ולי נראה ליישב דאף שכחב רש"י ז"ל לקמן דף קל"ה ע"ב בד"ה מראשית הגז דגם מחנות נשנו לזורר וכו' מ"מ כוונתו נכד ממה דסיים שם, וזכר דנקט ראשית הגז משום דעלם אמר ר' אלעאי בסדיא" (ועיין מהר"ם שם), ולא פירש דחדא מנייהו נקט כפי' החוס' שם, משום דרש"י ס"ל דמחנות וראשית הגז דייניהם שום, וכדפירש"י ז"ל דף קל"ז ע"ב בד"ה כר"א בראשית הגז, וז"ה למחנות, וא"כ אחרי דייניהם שום מה הים חסר החגה דמחנותין דלא ס"ל כר' אלעאי אס לא הים משמינו שני פעמים לאפוקי מדר"א, דאי כוי משמינו בחדא במחנות או בראשית הגז לאפוקי מדר"א, הוי ידעין באידך, כיון דייניהם שום, וא"כ ע"פ הסברה ה"ל לאשמיטין במשנע הקדומת שהוא במחנות לאפוקי מדר"א וסוי ידעין בראשית הגז, אלא דאי לא הוי חגי בכל הוי פקדין בחרץ ובחול"ל אלא בראשית הגז, הוי פרכין דה"ל למחוי במחנות דקדים, אבל עתה דחוי בכל הוי פקדין משום חדא לא קשה מידי, דמי יימר שהוא משום ראשית הגז, דלמא במחנות הוא לזורר לאפוקי מדר"א ובכל הוי פקדין וגם בראשית הגז חגי משום חדא דמחנות, ע"כ לא קשה על חגה דידן כלום, אלא דעל ר' אבין ור' מיישא דנקטו בלשונם לבד מראשית הגז, קשה דה"ל למנקט לבד ממחנות, שהוא לזורר דקדים, וע"ז משני רש"י ז"ל משום דר"א אמר עלה בסדיא וכו'. וא"כ ע"כ הך דראשית הגז הוא לאפוקי מדר"א ובמחנות הוא שלא לזורר בכל הוי פקדין, וכן היא סברה רש"י ז"ל בהא דנקט רב נחמן בר יוחנן נהוג עלמא כר"א בראשית הגז, (ובאמת ס"ה למחנות כפירש"י), ולא נקט כר"א במחנות, (ויאידה הפירוש דה"ה לראשית הגז), משום דר' אלעאי אמר עלה בסדיא, וזו לפי דעה רש"י ז"ל דמחנות וראשית הגז דייניהם שום, אבל הרבה פוסקים פסקו בראשית הגז כר"א, ובמחנות כסתמא דמחני', עיין ר"ע, ועיין רמב"ם ריש פ"ט וריש פ"י דבכורים: דף קלא ע"א רש"י ד"ה חטוף מתחא, כשהוי חטופות מוליכין וכו' עכ"ל. דוקא כה"כ, דאילו חטוף מיד בעה"ב הוי גזל ממש עובת הגאון, דבמחנות דכתיב בהו נחיה הוי עובת הגאון לבעלים, ואם הוי בעה"ב שולח ע"י שליח שהוא בר זכיה הוי כאלו בא ליד כסן, וסוי כגזל מכהן, אלא דהכא איירי שילא מיד בעה"ב ולא בא ליד כסן דחטופות לאו בני זכיה מינור:

ע"ב

חוס' ד"ה יכול וכו' המה בבית וכו' פתחים הרבה וכו' עכ"ל. עיין במ"ש הר"ם ז"ל בפירוש המשנה אטלוה פ"ד מ"ג: דף קכח ע"א רש"י ד"ה ומסדר הש"ם וכו' שהיא טומאה דרבנן וכו'. עכ"ל. הגאון רש"י ז"ל הקשה, הא נגיעה טבול יום בטהרה לאורייתא היא, ע"ש שהיה בלע"ז, ועיין רמב"ם בפ"י מה' אבות הטומאה ה"ב שכחב וז"ל אחד טבול יום מטומאה חמורה וכו' כל הטעון הערב שמש בין אדם בין כלים בין מד"ה ובין מד"ס הרי הוא כשני לטומאה עד שיעריב שמשו עכ"ל, והקשה הכ"מ ממשנה דפיר' פ"א שאמרו כל הטעון ביאה מים מד"ס לאחר ביאתו מותר בכולן, אלא שאינו טעון הערב שמש, והניח בלע"ז, והרב מל"מ העיר שם מריש פ"ט שם שהרמב"ם ז"ל בעלמו כתב שאינו טעון הערב שמש כיון דטומאתו מדבריהם ע"ס. ולי נראה לאחר, במה שנקדים דהרמב"ם ז"ל בפ"ו שם ה"ט וה"י כתב דיש אבות הטומאה לאורייתא ואבות הטומאה מד"ס וכן ולדות הטומאה וכו' ע"ס, וכאן בפרק השעירי פתח חסם כל המחטמא בלב מחנות הטומאה בין אדם ובין כלים הרי הוא ראשון לטומאה עד שיעבול, טבל הרי הוא כשני עד שיעריב שמשו, משמע דכוונתו בין אב הטומאה לאורייתא ובין אב הטומאה דר"ס וכן הערב שמש הוא כמו כן אי לאורייתא לאורייתא או דר"ס מד"ס, דדוקא אם הוגע הוא שני עד שיעבול הוא דלא אינו לריך הערב שמש בטומאה מדבריהם (כמו שכחב בריש פ"ט), אבל אם עד שלא טבל הוא ראשון לטומאה אף שהוא מדבריהם מ"מ מדפוסל את החולין מד"ס (משא"כ שאר טבול יום שהוא שני אינו פוסל את החולין) הרי הוא לריך הערב שמש אחר שיעבול, ובפ"ט דבר בסדיא מאותם שהם שניים לטומאה מד"ס עד שלא טבלו, וכאן בפרק יו"ד מדבר באותם שהם ראשון לטומאה, וכן הוא כוונה המשנה בפ"א דפיר', כל הטעון ביאה מים מד"ס (פי' שהוא שני מד"ס עד שלא טבל, שאינו טעון רק ביאה מים), לאחר ביאתו מותר בטבול בלא הערב שמש, משא"כ מי שהוא ראשון לטומאה מד"ס דלא אחר שיעבול בעי הערב שמש, ולפ"ז יוחא נמי הכא דרזון המקשה לחלוק בין טבול יום שלא חקשה מדר"מ אדר"מ וע"כ עושה חילוק בין טבול יום לשאר טומאות, ע"כ יוחא יוהר דאירי בטבול יום מד"ס שהטומאה היא מדרבנן, ויחא דברי רש"י ז"ל:

שם בגמרא כרי אגרו קישות וכו' אלא הטמא בטומאהו והטור בטהרה וכו', במשנה דעוקלין פ"ב מ"ט הלשון הטמא בטומאהו והטור יאכל, ותמה שהו"ט וכתב וז"ל לא ידעתי אמאי שני בלישנים ולא חגי הטור בטהרה ע"כ ע"ס. ולי נראה דהא דחגי במשנה שם והטור יאכל מסרך סריך בלשני' ממשנה ב' פ"ב דמנחות דקחני בהאי לישנא ממש בנטמאת אחת מן החלות או אחד מן הסדרים וכו' הטמא בטומאהו והטור יאכל להכי חגי נמי בעוקלין הא לישנא ממש, והראיה דהכא בגמ' דלא שייך למסרך